

DE INTERNATIONALE BESTSELLER

ANNE JACOBS

DE MOED VAN HET WEESMEISJE

*Een schitterende villa,
de dreiging van oorlog
en onverwacht bezoek...*

ROMAN

I

Februari 1916 tot januari 1917

1

DE VROEGE AVONDSCHEMERING VIEL grauw over het industriegebied van Augsburg. Her en der brandden de lichten van de fabrieken waarin ondanks de schaarste aan grondstoffen nog gewerkt werd, in andere fabrieken bleef het donker. Een paar vrouwen en oudere mannen verlieten aan het einde van de ploegendienst de textiel-fabriek van Melzer. Ze trokken hun kraag op en beschermden zich met een hoofddoek of pet tegen de stromende regen. Het water kolkte over het plaveisel. De mensen die geen goed schoeisel uit de vredes-tijd meer hadden en klompen droegen, kregen natte voeten.

In de bakstenen villa van de fabrikantenfamilie stond Paul Melzer bij het raam van de eetkamer. Hij staaarde naar het zwarte silhouet van de stad, dat zich steeds meer met de schemering mengde. Uiteinde-lijk liet hij het teruggeschoven gordijn weer vallen en slaakte hij een diepe zucht.

‘Kom nou eens bij me zitten, Paul, en drink wat!’ klonk de stem van zijn vader.

Schotse whisky was momenteel een kostbaarheid als gevolg van de zeeblokkade van die verdoemde Engelsen. Johann Melzer pakte twee glazen uit de vitrinekast en schonk de aromatische, honinggele vloeistof in.

Paul wierp een snelle blik op de glazen en de fles en schudde zijn hoofd.

‘Later, vader. Als we daar reden toe hebben. Zo God wil dat we er reden toe hebben.’

Op de gang klonken haastige voetstappen en Paul liep snel naar de deur. Het was Auguste, het kamermeisje, molliger dan ooit en met blozende wangen. Het witte kanten mutsje zat scheef op haar uitgezakte kapsel. Ze droeg een mand met verfrommelde witte doeken.

‘Nog steeds niet?’

‘Helaas niet, meneer Melzer. Het duurt nog een poosje.’

Ze maakte een knicksje en liep naar de dienstbodentrap om de was naar de waskeuken te brengen.

‘Maar het duurt nu al meer dan tien uur, Auguste,’ riep Paul haar na. ‘Is dat normaal? Is echt wel alles in orde met Marie?’

Auguste bleef staan en verzekerde hem glimlachend dat elke bevalling anders was, de een bracht haar kind in vijf minuten ter wereld en de ander zwoegde dagenlang.

Paul knikte gekweld. Auguste moest het weten, zij was zelf moeder van twee kinderen en had het alleen aan de bijzondere edelmoe-digheid van de heer en dame des huizes te danken dat ze in dienst had mogen blijven.

Vanaf de bovenste verdieping drongen onderdrukte pijnkreten door. Paul zette onwillekeurig een paar passen in de richting van de trap, maar bleef hulpeloos staan. Zijn moeder had hem ferm de slaapkamer uit gedirigeerd toen de vroedvrouw was verschenen en ook Marie had gezegd dat hij beter naar beneden kon gaan. Zijn vader, Johann Melzer, was sinds hij een beroerte had gehad ziekelijk, Paul moest zich om hem bekommeren. Het was een smoes, dat wisten ze allebei, maar Paul had geen ruzie willen maken met zijn vrouw. Al helemaal niet in haar toestand. Hij had zich er zwijgend bij neergelegd.

‘Wat sta je daar nou in de gang?’ mopperde zijn vader. ‘Een beval-ling is een vrouwenzaak. Als het zover is, zullen ze het ons wel laten weten. Neem nou eens een slok!’

Paul ging gehoorzaam aan tafel zitten en sloeg de inhoud van het

glas achterover. De whisky brandde in zijn maag en hij besepte dat hij sinds het ontbijt niets meer gegeten had. Tegen acht uur 's ochtends had Marie een lichte kramp in haar rug gevoeld en hadden ze nog grapjes gemaakt over de eeuwige kwaaltjes die ze tijdens haar zwangerschap had gehad. Onbekommerd was hij naar de fabriek gelopen. Kort voor de middagpauze had zijn moeder vanuit de villa gebeld om hem te vertellen dat Marie weeën had en de vroedvrouw gehaald werd. Hij hoefde zich echter geen zorgen te maken, het ging allemaal prima.

‘Toen jouw moeder ruim zevenentwintig jaar geleden jou ter wereld bracht...’ zei Johann Melzer terwijl hij peinzend in zijn whiskyglas keek. ‘... zat ik aan de overkant in de fabriek in mijn kantoor en schreef ik facturen uit. Een man moet in zo’n situatie iets te doen hebben, anders krijgt hij het op zijn zenuwen.’

Paul knikte instemmend, maar luisterde tegelijkertijd naar elk geluidje in de gang, de voetstappen van het kamermeisje, dat net nog op de tweede verdieping liep, het slaan van de oude staande klok, de stem van zijn moeder die Else instrueerde om twee schone beddenlakens uit de linnenkamer te halen.

‘Jij was geen makkie,’ ging zijn vader meesmuilend verder terwijl hij Pauls glas opnieuw vulde. ‘Alicia heeft de hele nacht gezwoegd. Je kostte je moeder bijna het leven.’

De woorden klonken niet bepaald geruststellend voor Paul en dat had zijn vader nu ook door. ‘Maak je maar geen zorgen, de zogenaamd zwakke vrouwen zijn veel taaier en sterker dan over het algemeen aangenomen wordt.’ Hij nam een flinke slok.

‘Hoe zit het trouwens met het avondeten?’ bromde hij en hij drukte op de elektrische bel om het personeel te roepen. ‘Het is al na zessen. Loopt vandaag dan alles spaak?’

Nadat hij nog een keer op de bel gedrukt had, verscheen Hanna, het keukenmeisje, een wat schuw meisje met donker haar, dat Maries bijzondere bescherming genoot. Alicia Melzer zou de kleine meid anders allang weggestuurd hebben, want ze was niet erg geschikt

voor het werk en had al meer servies gebroken dan welke voorganger dan ook.

‘Het avondeten, meneer.’

Ze balanceerde met twee borden met belegde boterhammen, zuurdesembrood, leverworst, smeerkaas met komijn en zure augurkjes uit de moestuin die Marie afgelopen herfst had laten aanleggen. Vlees, worst en vet waren intussen op rantsoen en alleen nog met een levensmiddelenkaart te verkrijgen. Als je bijzondere lekkernijen of zelfs chocolade wilde, moest je over goede relaties en de nodige middelen beschikken. In huize Melzer waren ze trouw aan de keizer en vastberaden hun vaderlandse plicht te vervullen. En daar hoorde bij dat ze bereid waren om in deze zware tijden van dingen af te zien.

‘Waarom duurde het zo lang, Hanna? Wat voert de kokkin beneden uit?’

Hanna zette haastig de borden op de eettafel, waarbij twee boterhammen met leverworst en een augurk op het witte tafelkleed gleden. Ze legde het eten met haar handen terug op de borden. Paul trok zuchtend zijn wenkbrauwen op – het was nutteloos dit meisje tot de orde te roepen. Alles wat je tegen haar zei, ging het ene oor in en het andere weer uit. Humbert, de huisknecht van de villa, die zijn werk perfect en met veel toewijding had gedaan, was direct aan het begin van de oorlog opgeroepen. Arme kerel, hij was vast niet erg geschikt als soldaat.

‘Het is mijn schuld,’ kwebbelde Hanna zonder slecht geweten. ‘Mevrouw Brunnenmayer had de borden al klaargemaakt, ik had ze met de andere gerechten naar boven gebracht en kwam er toen pas achter dat ze voor u bestemd waren.’

Het bleek dat de kokkin volop bezig was om de dames op de tweede verdieping van eten te voorzien. Vooral de vroedvrouw had een gezonde trek en dronk al het derde glas bier. Bovendien hadden mevrouw Elisabeth von Hagemann en mevrouw Kitty Bräuer aangekondigd dat ze vanavond ook hier wilden eten.

Paul wachtte tot Hanna de kamer weer uit was en schudde geïrri-

teerd zijn hoofd. Kitty en Elisabeth, zijn twee zussen. Alsof er niet al genoeg vrouwen in de villa rondliepen!

‘Kokkin!’ schreeuwde een vreemde stem vanaf een verdieping hoger. ‘Een kopje bonenkoffie! Maar van echte koffiebonen, niet dat erwtenpul!’

Dat moest de vroedvrouw zijn. Paul had de vrouw nog helemaal niet gezien. Naar de stem te oordelen moest het een zeer energiek, vastberaden type zijn.

‘Ze heeft haar op de tanden,’ zei zijn vader afkeurend. ‘Van dezelfde soort als die verpleegster die Alicia twee jaar geleden had aangesteld. Hoe heette ze ook alweer? Ottilie. Die kon een heel regiment dragonders vellen.’

Ze hoorden beneden de deurbel klingelen. Een keer, twee keer... Tegelijkertijd hoorden ze het gebonk van de smeedijzeren deureklopper, die onophoudelijk tegen het kleine metalen plaatje in de deur werd geslagen.

‘Kitty,’ zei Johann Melzer grijnzend. ‘Dat kan alleen Kitty zijn.’

‘Ik kom al, ik kom al,’ riep Hanna, wier heldere stem met gemak drie verdiepingen doordrong. ‘Wat een dag! Mijn hemel. Wat een dag!’

Paul sprong op en liep naar beneden naar de entreehal. Zojuist had hij het nog vervelend gevonden dat Kitty langskwam, maar nu was hij ineens blij met haar komst. Er was niets afmattenders dan passief stil te zitten en af te wachten. Kitty’s wervelende vrolijkheid zou hem afleiden en de zorgen op afstand houden.

Op de trap naar de entreehal hoorde hij haar opgewonden stem al. Kitty, sinds bijna een jaar getrouwd met de bankier Alfons Bräuer, was zelf in verwachting en over een paar maanden uitgerekend. Er was nog niets aan haar te zien. Ze zag er net zo sierlijk en slank uit als altijd. Alleen als Paul goed keek zag hij een kleine welving onder haar wijde jurk.

‘Mijn hemel, Hanna! Wat ben je traag! Je laat ons buiten in de regen staan. Straks worden we nog doodziek door dit hondenweer.’

Ach, onze arme soldaten aan het front in Frankrijk en Rusland, wat zullen ze het koud hebben. Hopelijk worden ze niet verkouden. Elisabeth, ik vraag je, zet die hoed nou eens af. Die maakt je zo lelijk, je schoonmoeder heeft totaal geen smaak. Breng me mijn pantoffels, Hanna, die kleine met dat zijden borduursel. Is het kind er al? Nee? Godzijdank, ik vreesde al dat ik alles gemist had...'

De twee zussen waren zonder chauffeur gekomen, waarschijnlijk had Elisabeth de auto bestuurd, aangezien Kitty tot nu toe geen aanstalten had gemaakt te leren autorijden. Het was ook niet nodig, want het bankiershuis Bräuer had een paar automobielen en beschikte over een chauffeur. Terwijl Kitty haar hoed had afgezet en haar mantel en schoenen uitgetrokken had, stond Elisabeth nog voor de ovale empiespiegel. Ze bekeek zichzelf met een beledigde, gepijnigde uitdrukking.

Kitty was onbevangen, maar kon soms nogal harteloos zijn, dacht Paul. Hij riep luid: 'Ik vind dat de hoed je erg goed staat, Lisa. Hij maakt je...'

Verder kwam hij niet, want Kitty was hem om zijn nek gevlogen, kuste hem op beide wangen en noemde hem 'haar arme, arme Paultje'.

'Ik weet wel dat aanstaande vaders zich verschrikkelijk aanstellen,' zei ze giechelend. 'Nou ja, ze hebben hun plicht gedaan en zijn verder overbodig. Wat nu komt, is onze zaak, nietwaar, Lisa? Wat moet een man nou met een zuigeling? Kan hij het zogen? Voeden? Wiegen? Hij kan helemaal niks...'

'Zo is het wel genoeg, zusje,' riep Paul lachend. 'Wie zorgt ervoor dat moeder en kind een dak boven hun hoofd en wat te eten hebben?'

'Nou ja,' zei ze schouderophalend en ze liet hem los om de sierlijke pantoffeltjes aan te trekken die Hanna voor haar had klaargezet. 'Maar dat is bitter weinig, Paultje. Wist je dat er in Afrika negers zijn die een diepe wond in het been van de aanstaande vader snijden en daar zout in strooien? Het lijkt me heel verstandig als de mannen een beetje kunnen meeleven met de pijn van de bevalling...'

'Verstandig? Dat is barbaars!'

‘Ach, wat ben je toch een lafaard, Paultje!’ grinnikte ze. ‘Maar maak je geen zorgen, in onze cultuur is die gewoonte nog niet in de mode geraakt. Waar is mama? Boven bij Marie? Hebben jullie soms die afschuwelijke oude vroedvrouw gehaald? Die mevrouw Kober? Die was bij mijn vriendin Dorothea toen zij beviel. En stel je voor, Paultje, dat mens was stomdronken toen ze het kind haalde. Het scheelde niet veel of ze had het laten vallen...’

Paul schrok. Hij kon alleen maar hopen dat zijn moeder iemand had uitgekozen die verstand had van haar vak. Terwijl hij er nog over nadacht, was Kitty’s opgewonden geest alweer met andere dingen bezig.

‘Kom je nou, Elisabeth? Mijn hemel, met die hoed zie je eruit als een grenadier. Grimmig en vastberaden. Hanna? Waar ben je nou? Hebben jullie iets van Humbert gehoord? Gaat het goed met hem? Schrijft hij regelmatig? Nee? Ach, wat verdrietig. Kom, Elisabeth. We moeten snel naar Marie toe, wat zal ze wel niet van ons denken als we in huis zijn en niet naar haar omkijken...’

‘Ik weet niet of Marie nu tijd voor je heeft...’ bracht Paul ertegen in, maar Kitty rende ondanks haar zwangerschap lichtvoetig de trap op. ‘Hallo, papaatje,’ riep ze door de gang, en toen was ze al een verdieping hoger, waar de slaapvertrekken lagen. Wat zich daar afspeelde kon Paul met de beste wil niet raden, maar hij vermoedde dat het Kitty gelukt was tot in het centrum van het gebeuren door te dringen. Wat hem, de aanstaande vader, volhardend verboden werd.

‘Hoe gaat het met papa?’ vroeg Elisabeth, die nu eindelijk besloot haar mantel uit te trekken en de hoed af te zetten. ‘Hopelijk is de opwinding niet te veel voor hem.’

‘Ik denk dat hij het wel aankan. Wilde je de damesploeg boven versterken of kom je papa en mij gezelschap houden?’

‘Ik blijf beneden. Ik wil iets met hem bespreken.’

Paul was opgelucht dat Elisabeth bij hen in de eetkamer wilde blijven, terwijl Kitty de vroedvrouw al voor de voeten liep. O god, was het allemaal maar voorbij! Het idee dat zijn Marie zo’n pijn moest

lijden was onverdraaglijk. Was hij daar zelf niet de oorzaak van? Hij, die dit kind verwekt had?

‘Je kijkt alsof je kikkervisjes moet doorslikken,’ zei Elisabeth grijnzend. ‘Terwijl je blij moet zijn. Je wordt vader, Paul.’

‘En jij wordt tante,’ zei hij zonder enig enthousiasme.

In de eetkamer had Johann Melzer de krant gepakt om nog een keer de artikelen over het verloop van de oorlog te bestuderen. Als je de enthousiaste berichten mocht geloven, was Rusland zo goed als overwonnen en zou er ook gauw afgerekend zijn met de Fransen. Maar intussen was het derde oorlogsjaar aangebroken en Johann Melzer was ondanks zijn grote trouw aan de keizer ook realistisch en sceptisch. Het enthousiasme dat hen allen aan het begin van de oorlog in de greep had gehad, was allang vervlogen.

‘Papa, je drinkt toch zeker niet?’ zei Elisabeth boos. ‘Je weet donders goed dat dokter Greiner je alcohol verboden heeft!’

‘Nonsens!’ antwoordde hij geïrriteerd. De bewoners van de villa hadden allang geaccepteerd dat hij nu eenmaal een eigengereide patiënt was, zelfs zijn vrouw was ermee gestopt hem lastig te vallen met voorschriften en waarschuwingen. Maar Elisabeth kon het niet laten hem te berispen. Iemand moest tenslotte op zijn gezondheid letten.

‘Wat schrijft de tweede luitenant over de oorlog in het westen?’ informeerde hij om nog meer verwijten te vermijden. Elisabeth was sinds ruim een jaar met majoor Klaus von Hagemann getrouwd. Ze hadden de bruiloft een paar dagen na het uitbreken van de oorlog in allerijl gevierd, want Klaus von Hagemann had met zijn cavalerieregiment aan de Slag bij de Marne deelgenomen. Begin 1915 waren ook Marie en Paul en Kitty en de bankier Alfons Bräuer in het huwelijk getreden.

‘Ik kreeg toevallig vandaag een kaart van Klaus,’ zei Elisabeth. Ze haalde de veldpostkaart uit haar tasje. ‘Hij is met zijn regiment bij Antwerpen gelegerd, maar het ziet ernaar uit dat hij waarschijnlijk

gauw het bevel krijgt naar het zuiden te marcheren. Waarheen, dat mag hij natuurlijk niet schrijven...'

'Naar het zuiden, aha,' bromde Johann Melzer. 'En gaat het nog steeds goed met jou?'

Elisabeth werd rood onder de aandachtige blik van haar vader. Haar man had in oktober van het afgelopen jaar een paar dagen verlof gehad en was zijn echtelijke plichten zeer goed nagekomen. Ze had heel erg gehoopt dit keer eindelijk zwanger te worden. Vergeefs. Helaas was ze gewoon weer ongesteld geworden, heel gemeen en keurig op tijd, en gepaard gaande met de gebruikelijke hoofdpijn en buikkrampen.

'Het gaat goed met me, papa. Dank je wel...'

Paul schoof zijn bord naar haar toe en zei dat ze mocht nemen wat ze wilde. Hij kon zelf geen hap door zijn keel krijgen.

Elisabeth kon de vette leverworst niet weerstaan. Hemel, wat stelde Paul zich aan. Natuurlijk had Marie nu geen fijne tijd, maar ze bracht een kind ter wereld, en ook Kitty was in verwachting. Alleen haarzelf was het moedergeluk onthouden, maar dat had ze van tevoren kunnen bedenken. Kitty was het zondagskind, het door het lot geliefde wezen, het schattige elfje. Alles wat zij zich wenste werd haar in de schoot geworpen. Letterlijk. Elisabeth moest zich vermannen om niet in zelfmedelijden te verzwelgen. Nou ja, ze was vastberaden om in ieder geval op een andere manier haar plicht tegenover keizer en vaderland te vervullen.

'Weet je, papa,' begon ze glimlachend, terwijl Paul alweer de gang op liep. 'Ik denk dat we gezien onze maatschappelijke positie en de ruime mogelijkheden van de villa geen andere keuze hebben. Klaus heeft mij duidelijk gezegd dat hij onze aarzelingen niet kon begrijpen, tenslotte is het onze vaderlandse plicht...'

'Waar heb je het eigenlijk over?' vroeg Johann Melzer argwanend. 'Toch niet over dat bespottelijke idee hier bij ons thuis een lazaret in te richten? Zet dat maar meteen uit je hoofd, Elisabeth.'

Ze had deze afwijzing verwacht en liet zich niet uit het veld slaan.

Mama had haar plan al min of meer goedgekeurd. Mevrouw Von Sontheim had immers ook al een lazaret ingericht, en de ouders van haar beste vriendin Dorothea hadden een van hun huizen voor dit doel ter beschikking gesteld. Alleen voor officieren uiteraard, ze wilden immers niet een stelletje onder de luizen zittende, onbeschaafde proleten herbergen.

‘Beneden in de hal is plek genoeg voor minstens tien bedden, en de waskeuken zou een operatiekamer...’

‘Nee!’

Ter bevestiging pakte Johann Melzer de whiskyfles en schonk hij nog een flinke slok in. Vervolgens verklaarde hij dat het beneden in de hal altijd tochtte, wat voor zieke mensen extreem ongezonder was, bovendien was het er te donker, en niet in de laatste plaats zou iedereen die het huis in wilde langs de bedden moeten lopen, de hal was nu eenmaal de entree van de villa.

‘Je vergeet dat er een tweede ingang vanuit de tuin is, papa, via het terras. En met dikke gordijnen kunnen we voorkomen dat het tocht. Ik denk dat de hal zeer geschikt is, hij is ruim, goed geventileerd en vanuit de werkvertrekken goed te bereiken...’

Johann Melzer dronk zijn glas leeg en zette het met een heftige beweging op tafel. ‘Zolang ik hier in de villa wat te zeggen heb, gaat zoiets onzinnigs hier niet gebeuren. We hebben ook zo al genoeg monden te voeden en bovendien een hoop zorgen om de fabriek.’

Elisabeth deed haar mond open om te reageren, maar haar vader was nog niet klaar.

‘Ik weet niet hoe ik mijn werknemers moet betalen en hoe lang ik ze nog werk kan verschaffen,’ wond hij zich op. ‘Al sinds het begin van de oorlog is er geen katoen meer, nu wordt de wol ook al schaars en mijn machines zijn niet geschikt om draad te spinnen van hennep. Dus laat me alsjeblieft met rust met dat idiote idee, anders word ik...’

Er was beroering op de gang. Ze hoorden Kitty’s opgewonden stem, boven gingen diverse deuren open en dicht, en Else liep met

een mand vol doeken door de gang. Elisabeth schrok toen ze zag dat de witte lakens bevlekt waren met helder bloed.

‘Je hebt een dochter, Paultje,’ riep Kitty van boven naar beneden. ‘Een schattig, piepklein dochttertje. O, mijn god, ze is zo klein, maar ze heeft al armpjes en handjes en zelfs vingertjes en nageltjes. De vroedvrouw heeft haar aan Auguste overhandigd, zodat zij haar kan wassen...’

Paul liep de trap op om eindelijk bij Marie toegelaten te worden, maar Kitty stortte zich halverwege de trap in zijn armen en huilde tegen zijn schouder van geluk.

‘Laat me nou los, Kitty...’ riep hij ongeduldig terwijl hij zich probeerde te bevrijden.

‘Ja, ja, zo,’ snikte Kitty en ze bleef hem stevig vasthouden. ‘Wacht nog even tot ze gewassen is, dan krijg je je dochter kant-en-klaar verpakt in je armen gelegd. Ach, Paultje, ze is betoverend. En Marie was zo dapper. Ik ga dat absoluut niet voor elkaar krijgen, dat weet ik nu al. Ik zal heel Augsburg bij elkaar gillen als ik zo’n pijn moet doorstaan...’

Elisabeth stond op de drempel van de eetkamer naar de gang en zuchtte geïrriteerd. Juist nu moest Marie haar kind krijgen! Ze had nog een heleboel goede argumenten in reserve die haar vader flink in het nauw gedreven zouden hebben, maar hij was opgestaan en ook de gang in gelopen.

‘Een meisje,’ zei hij ontevreden. ‘Nou ja, als het maar goed gaat met moeder en kind.’

Hij moest opzijstappen, want Auguste kwam langs met de houten wieg waarin ooit de kleine Paul en ook zijn twee zussen hadden gelegen. De wieg kwam uit het huis van het geslacht Von Maydorn, de familietak uit Pommeren. In deze wieg was menig adellijke zuigeling in slaap geschommeld.

‘Marie!’ riep Paul op de bovenste verdieping. ‘Marie, mijn schat. Gaat het goed met je? Laat me nou toch eindelijk bij je!’

‘Hij moet wachten!’ klonk de bazige stem van de vroedvrouw.

‘Wat een afgrijselijk mens,’ zei Kitty verontwaardigd. ‘Als het bij mij zover is, wil ik die feeks in geen geval in mijn buurt hebben. Ze doet alsof de hele villa van haar is. Stel je voor, ze heeft zelfs mama lopen commanderen...’

Elisabeth besloot met tegenzin ook de eetkamer te verlaten en aan het gebeuren deel te nemen. Ze was wel heel benieuwd naar de baby. Een meisje! Net goed voor Marie. Wat was papa teleurgesteld toen hij het hoorde. Hij had op een jongen gehoopt die later de fabriek over kon nemen...

Boven klonk gefluister. Paul stond naast Kitty op de trap en ze keken allebei onthutst. Wat raar, dacht Elisabeth. Zou het soms niet goed gaan met Marie? Had ze te veel bloed verloren? Zou ze van de uitputting doodgaan?

Elisabeth voelde haar hart ineens tekeergaan en moest zich aan de leuning vasthouden terwijl ze de trap op liep. O, hemel. Een beetje koorts had ze Marie wel gegund, maar ze hoefde niet meteen dood te gaan!

De deur van de slaapkamer ging open en mama kwam naar buiten. Ze was helemaal buiten zichzelf, de arme vrouw. Haar gezicht was knalrood, op haar blouse zaten vochtvlekken en haar handen beefden toen ze een losgeraakte pluk haar achter haar oor stopte.

‘Paul, mijn lieve Paul...’

‘In godsnaam, mama! Wat is er gebeurd?’

Hij rende op haar af, zijn stem begaf het.

‘Het is... het is ongelofelijk,’ snikte Alicia Melzer. ‘Je hebt een zoon.’

Niemand begreep wat ze bedoelde en Elisabeth al helemaal niet. Zojuist was het nog een dochter, nu ineens een zoon. Was de vroedvrouw dronken? Kon ze het verschil niet zien tussen een jongetje en een meisje?

‘Een zoon?’ stamelde Paul. ‘Dus geen dochter, maar een zoon? Maar hoe is het met Marie?’

Alicia moest tegen de muur steunen. Ze sloot heel even haar ogen

en legde de rug van haar hand tegen haar warme voorhoofd. Ze glimlachte.

‘Je vrouw is bevallen van een tweeling, Paul. Een meisje en een jongetje. Hoe het met Marie gaat? Nou, zojuist ging het nog uitstekend met haar...’

Elisabeth bleef midden op de trap staan. Haar angst maakte terstond plaats voor een opwelling van boosheid. Een tweeling! Onvoorstelbaar! Sommige mensen konden blijkbaar niet genoeg krijgen. En gezond leek ze ook nog te zijn. Ze hoorde een baby huilen, nogal zwak en benepen, alsof het kleine wezentje vreselijk zijn best moest doen om deze geluiden voort te brengen. Plotseling trok Elisabeths hart samen en spoelde er een golf tederheid door haar heen. Die twee moesten piepklein zijn, want ze hadden de plek in het lijf van hun moeder moeten delen.

Eindelijk verscheen de vroedvrouw, een forse vrouw met grijzend haar en dikke wangen die doortrokken waren met rode adertjes. Ze droeg een vers gesteven wit schort, dat ze waarschijnlijk net pas over haar zwarte jurk had gebonden. In haar stevige armen lagen twee witte pakketjes. De baby’s waren in omslagdoeken gewikkeld, alleen de roze hoofdjes waren te zien. Paul staarde met gefronst voorhoofd naar zijn kinderen, keek ongelovig, ja verbluft.

‘Ze... ze zijn toch wel gezond?’ vroeg hij aan de vroedvrouw.

‘Ja, natuurlijk zijn ze gezond!’

‘Nou ja, ik bedoel maar...’ stamelde Paul.

Hij zag er niet bepaald uit als een trotse vader, zoals hij daar stond en naar de piepkleine baby’s staarde. Hun gezichtjes waren vertrokken tot een grimas, de ogen smalle spleetjes, de neusjes twee gaatjes. Alleen de mondjes leken groot. Een van de twee hilde, stootte vreemd benepen, hulpeloze kreten uit.

‘Welke van de twee is het jongetje?’ wilde Johann Melzer weten, die eveneens naar boven gekomen was.

‘Die schreeuwlelijk. Hij is lichter dan zijn zus, maar nu al vastberaden om over de toestanden op deze aardbol te klagen.’

De vroedvrouw grijsde, zij leek in ieder geval wel tevreden met het resultaat van haar inspanningen. Ze had er nu ook niets op tegen dat Paul langs haar heen de slaapkamer in snelde.

‘Marie!’ hoorde Elisabeth hem halfluid roepen. ‘Mijn arme, lieve vrouw. Wat heb je moeten doorstaan! Hoe gaat het met je? Ze zijn geweldig, onze kinderen... onze kinderen...’

‘Vind je ze leuk?’ zei Marie zachtjes grinnikend. ‘Twee in één keer, als dat niet praktisch is.’

‘Marie...’ fluisterde Paul, en zijn stem stroomde over van tederheid. Wat hij nog meer zei, kon Elisabeth niet verstaan en was ook niet voor nieuwsgierige luisteraars bestemd. Elisabeth voelde een brok in haar keel, die steeds heftiger aanzwol. O, hemel, wat was het allemaal ontroerend. En wat zou ze graag willen dat Klaus ook eens dat soort tedere, dankbare woorden aan haar zou richten. Ze liep naar haar moeder om haar te omhelzen en merkte ineens dat ze huilde.

‘Hebt u al namen voor de twee?’ wilde de vroedvrouw weten.

‘Zeker,’ zei Alicia Melzer, terwijl ze de rug van haar dochter Elisabeth streelde. ‘Het meisje zal Dorothea heten en de jongen Leopold.’

‘Dodo en Leo,’ riep Kitty enthousiast. ‘Papaatje, je moet de champagneflessen ontkurken, ik zal inschenken. Ach, was onze goede Humbert nog maar hier. Niemand kon zo behendig inschenken en serveren als hij. Laten we gaan, laten we gaan, die twee daarbinnen hebben nu verschrikkelijk veel met elkaar te bepraten...’

Ze liepen naar de rode salon en riepen Else die de glazen moest komen brengen, terwijl Johann Melzer naar de kelder liep om de champagne te halen. Op deze vreugdevolle dag mocht ook het personeel een slokje op de nieuwe nakomelingen van de Melzers drinken. Kitty vulde de glazen en Alicia riep de kokkin en Hanna uit de keuken erbij. Else bracht een dienblad naar de slaapkamer, waar ze eerst het gelukkige echtpaar en daarna ook Auguste en de vroedvrouw de bubbelerende champagne serveerde.

‘Een toast op de nieuwe wereldburgers,’ riep Johann Melzer uit.

‘Mogen Gods heilige engelen over hen waken, net zoals ze trouw de wacht houden over ons geliefde vaderland en onze keizer...’

Ze dronken op Dodo en Leo, op Marie, de jonge moeder, op de kersverse ouders en natuurlijk op de keizer. Mevrouw Brunnenmayer verklaarde dat ze het allang geweten had dat mevrouw in verwachting was van een tweeling, omdat ze immers dikke benen had gekregen, en Hanna vroeg of ze later met de kinderen in de wagen mocht gaan wandelen. Dat werd haar beloofd, echter alleen onder begeleiding van een kindermeisje, dat ze nog moesten aannemen.

‘Het is lang geleden dat ik me zo blij en opgelucht heb gevoeld,’ zei Alicia toen het gezin weer onder elkaar was. Haar ogen straalden, na alle opwindings was ze al lichtelijk aangeschoten door het halve glaasje champagne. ‘Ik heb het gevoel dat de oude tijden weer herleven. Toen wij tweeën nog jong waren, Johann. En onze kinderen nog klein. Herinner je je dat nog? Hun vrolijke gelach in de hal. Dat ze in het park speelden en de tuinman tot waanzin dreven...’

Johann Melzer had alleen van zijn champagne genipt. Hij zette het glas neer om zijn vrouw in zijn armen te sluiten, een gebaar dat allang niet meer gebruikelijk was tussen hen. Elisabeth zag dat haar moeder glimlachend haar ogen sloot en haar warme wang tegen zijn schouder vlijde.

‘Gelukkig is degene die kan terugkijken op geluk uit het verleden,’ mompelde hij. ‘Dat is een schat die niemand hem af kan pakken.’